

การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษา
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก: กรณีศึกษาโรงเรียนที่รับโอนจาก
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

แพน อุดแน่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

พ.ศ. 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร. เอี่ยมพร หลินเจริญ ประธานกรรมการที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศรี จันทร์อินทร์ กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรขา อรัญวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัย และพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิระ วิชชวรนนท์ คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา อ่วมปัญญา อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร นายไพรัตน์ น้อยหอม ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลเมืองแม่สอด จังหวัดตาก และนายภิรมย์ ทองคุ้ม ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดคอนแก้วเทศบาลเมืองแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบ เครื่องมือและให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่กรุณา ตอบแบบสอบถามและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และให้กำลังใจ ท้ายสุดขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวที่ให้โอกาสทางการศึกษา

คุณความดี ประโยชน์อันพึงจะได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บูรพาจารย์ทุกท่าน และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในงานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

แพน อุดแน่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ท
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	10
ระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	18
การจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	42
นโยบายสถานการณ์การรับโอนสถานศึกษา.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา การบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก.....	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ชั้นที่ 2 การศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	70
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก.....	73
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก.....	98
ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก.....	108
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	119
สรุปผลการวิจัย.....	121
อภิปรายผลการวิจัย.....	128
ข้อเสนอแนะ.....	131
บรรณานุกรม.....	132
ภาคผนวก.....	135
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้การวิจัย.....	136
ภาคผนวก ข กำหนดการสนทนากลุ่ม รายชื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และภาพกิจกรรม.....	161
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	165

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงเกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	52
2 แสดงเกณฑ์การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและลักษณะการจัดการศึกษาตามผลการประเมิน.....	53
3 แสดงจำนวนแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการทำวิจัย.....	64
4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	70
5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	70
6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	71
7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	71
8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งการทำงาน.....	72
9 แสดงจำนวน และร้อยละ สภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานวิชาการ.....	73
10 แสดงจำนวน และร้อยละ สภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานบุคลากร.....	79
11 แสดงจำนวน และร้อยละ สภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ.....	83
12 แสดงจำนวน และร้อยละ สภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานกิจการนักเรียน.....	85
13 แสดงจำนวน และร้อยละ สภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม.....	93
14 แสดงจำนวน และร้อยละ สภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชน.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 แสดงจำนวน และร้อยละ สภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น จังหวัดตาก โดยภาพรวม.....	97
16 แสดงจำนวน และร้อยละ ปัญหาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานวิชาการ.....	98
17 แสดงจำนวน และร้อยละ ปัญหาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานบุคลากร.....	100
18 แสดงจำนวน และร้อยละ ปัญหาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ.....	102
19 แสดงจำนวน และร้อยละ ปัญหาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานกิจการนักเรียน.....	103
20 แสดงจำนวน และร้อยละ ปัญหาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม.....	105
21 แสดงจำนวน และร้อยละ ปัญหาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชน.....	106
22 แสดงจำนวน และร้อยละ ปัญหาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก โดยภาพรวม.....	107
23 แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานวิชาการ.....	108
24 แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานบุคลากร.....	111
25 แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ.....	113
26 แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานกิจการนักเรียน.....	114

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
27 แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม.....	117
28 แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก ด้านงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	118

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงโครงสร้างการบริหารการศึกษาท้องถิ่น.....	13
2 แสดงโครงสร้างการบริหารการศึกษาสำนักการศึกษา.....	16
3 โครงสร้างการบริหารการศึกษากองการศึกษา.....	17
4 แสดงการบริหารงานโรงเรียน.....	19
5 แสดงขั้นตอนกระบวนการบริหารงานในโรงเรียน.....	20
6 แสดงแผนการบริหารโรงเรียนในภาพรวม.....	21
7 แสดงแผนงาน 6 แผนงาน ของโรงเรียน.....	21
8 แสดงการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546.....	49

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร